

## Становище

*От: проф. д. ик.н. Христо Първанов*

*Относно: дисертационен труд на тема: „Повишаване ефективността на инвестициите в предприятията за градски автобусни превози (по примера на гр. София)”*

*Автор: Слав Монов*

### 1. Съответствие на заглавието на целите и съдържанието

Основната цел на изследването е определяне на възможностите за осигуряване на инвестиции чрез максимално използване възможностите на европейските програми с отчитане спецификата на столицата. Заглавието напълно съответства на така формулираният цел, доколкото по европейски програми могат да бъдат получени инвестиции, само ако те са с доказана комплексна ефективност: икономическа, социална, екологична и т. н.

### 2. Оригиналност и уместност на ключовите идеи.

Оригиналността на дисертацията, може да се свърже пряко с тезата на автора, че повишаване ефективността на инвестициите при градските автобусни превози не може да бъде реализирана като самостоятелна цел на предприятието, а само комплексно при участието на всички компоненти на транспортната система на София, създаващи предпоставки за устойчива градска среда. При създаването на тези предпоставки е възможно и да се използва модела на Европейската Банка за Възстановяване и Развитие (ЕБВР), респективно инвестиционното финансиране и кредитиране от нейна страна.

### 3. Логика и яснота на дисертационния труд

Логиката на дисертационния труд може да се търси в две насоки. Първата от тях е в структурирането на съдържанието, където най-напред

се разглежда спецификата на инвестиционните стратегии при градските автобусни превози, въз основа на направените изводи се посочват възможните за прилагане нормативни актове и финансиране в съответствие със европейските програми и на базата на тези два въпроса се предлагат инвестиционните решения за преход към устойчив градски транспорт.

Втората логическа концепция е тази за синергичния ефект, който се реализира при оптимизиране на връзките и взаимодействието между отделните компоненти на транспортната система в София, което гарантира устойчивата градска среда, висока удовлетвореност на населението и от там ефективност на инвестициите.

#### **4. Използване на подходящи методи за изследване и анализ**

В дисертацията е използван класически методичен апарат свързан с обработка и анализ на статистическа информация, икономико-математически методи и други, но най-важното, което следва да се посочи е, че като методология е използван системния подход. Идеята в случая е, че значително повишаване ефективността на инвестициите в градските автобусни превози, може да бъде осигурено не само, чрез закупуване на нова техника, защото над 90 процента от автобусите са с Евро 5 и Евро 6, а преди всичко чрез организационно-технологични мероприятия осигуряващи оптимално взаимодействие между елементите на градската транспортна система. Така на практика се ликвидират тесните места, при приемането на решения на устойчив градски транспорт и в максимална степен се удовлетворяват потребностите на населението.

#### **5. Използване на подходящи таблици и графики**

В дисертацията има 13 таблици, 104 фигури и графики. Считам, че всичките те достатъчно ясно илюстрират съдържанието на разработката, доколкото са с много висока степен на достоверност, ясно посочени

статистически източници и пряко свързани с направените изводи, заключения и съжденията на автора. В това отношение няма неточности и неясноти.

**6. Доказаност на основните изводи от дисертацията и приложимост на резултатите от научните изследвания и практиката.**

Статута на автора като ръководител на предприятието за градски автобусни превози в София предопределя неговата висока степен на икономическа и транспортна култура, при това пряко свързана с практическите техники и технологии за превоз на пътници в големите градове. Факт е, че удовлетвореността на софиянци от автобусни превози съгласно Европейската статистика, значително превишава удовлетвореността на жителите в редица градове от централна и западна европа сходни по големина със София. От тази гледна точка, приспособяването модела на ЕБВР към спецификата на столицата е извършено при запазването на основните принципи, рамка и технологии за инвестиционно кредитиране и финансиране. В личен план съм запознал заместник кмета на София по транспорта с основните изводи и предложения от дисертацията, към които той изрази пълно одобрение и желание за съдействие. Считаю, че по този показател дисертацията отговаря на всички национални и европейски стандарти.

В заключение с пълна увереност изразявам становище, че представения дисертационен труд отговаря на всички критерий и показатели свързани с нормативните изисквания за присъждане на образователната и научна степен доктор.

София, 03.02.2020.

Рецензент:

/проф. д. ик.н. Христо Първанов/

